

**ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK
ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATA**

.....
államháztartás szervezete

ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATA

Hatályos: 2017. március 31.-től

I.

A SZABÁLYZAT ELKÉSZÍTÉSÉNEK CÉLJA, TARTALMA

Az értékelési szabályzat elkészítésének célja, hogy abban

- a számvitelről szóló, többször módosított 2000. évi C. törvényben (továbbiakban: Szt.), valamint az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I.11.) Korm. rendeletben (továbbiakban: Áhsz.) rögzített előírások alapján meghatározásra kerüljenek azok az értékelési elvek, módszerek, amelyekkel szervezetünk az eszközeinek és forrásainak mérlegértékét megállapítja, továbbá
- rögzítésre kerüljenek azok az értékelési elvek, szempontok, illetve szabályok, amelyek kialakítása - a Szt., valamint az Áhsz. felhatalmazása alapján - szervezetünk döntésén alapul.

Szervezetünk értékelési szabályzata a – Szt., valamint az Áhsz. végrehajtására vonatkozóan - a következő témákhoz kapcsolódóan tartalmaz előírásokat:

1. A mérlegben szereplő eszközök értékelésének általános szabálya.
2. Az egyidejűleg beszerzett, azonos beszerzési árhoz tartozó, azonos paraméterekkel rendelkező, egyidejűleg használatba vett tárgyi eszközök, értékpapírok, készletek nyilvántartásának rendje.
3. A vagyoni értékű jog, szellemi termék, tárgyi eszközök, valamint a tulajdoni részesedést jelentő befektetés értékhelyesbítésének általános szabálya
4. Térítés nélkül (visszaadási kötelezettség nélkül) átvett eszközök, illetve ajándékként, hagyatékként kapott eszközök, a többletként fellelt eszközök, értékelése
5. A követelés fejében átvett eszköz, valamint a csere útján beszerzett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke
6. Terven felüli értékcsökkenés elszámolásának és visszairásának szabálya
7. Követelések könyvviteli mérlegben kimutatott értéke
8. Az értékvesztés elszámolásának és visszairásának feltételrendszere
9. A külföldi pénzürtékre szóló részesedések, értékpapírok, a valutapénztárban lévő valutakészlet, a devizaszámlán lévő deviza, valamint a követelések mérlegben szereplő értéke
10. A mérlegben szereplő források értékelésének általános szabálya.
11. A mérlegben szereplő egyes források értékelése
12. Vagyonértékelés során alkalmazandó értékelési eljárás elvei, módszerei, dokumentálás szabályai, felelősei

II.

A SZABÁLYAZAT HATÁLYA

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Áht.) 10. § (4a) bekezdése, valamint az államháztartási törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII.31.) Korm. rendelet (továbbiakban: Ávr.) 9. § alapján ezen szabályzat hatálya a Fővárosi Önkormányzat Vázsonyi Vilmos Idősek Otthonára és annak telephelyeire terjed ki.

III.

AZ ÉRTÉKELÉS SZABÁLYAI

1. A mérlegben szereplő eszközök értékelésének általános szabályai

A Szt. 46. §-ában, valamint az Áhsz. 21. §-ában foglalt előírások alapján

- a nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközöket,
- a nemzeti vagyonba tartozó forgóeszközöket,
- a követeléseket,
- a pénzeszközöket

a Szt., valamint az Áhsz. szerinti **bekerülési (beszerzési, előállítási) értéken kell értékelni, csökkentve azt a Szt.-ben, valamint az Áhsz.-ben rögzített, értékcsökkenés (immateriális javak, tárgyi eszközök), illetve értékvesztés összegével, növelve a visszaírt terven felüli értékcsökkenés, illetve értékvesztés összegével.**

Az eszközöket és a kötelezettségeket leltározással (mennyiségi felvétellel, egyeztetéssel) ellenőrizni és – a Szt.-ben szabályozott esetek kivételével – egyenként értékelni kell.

A Szt. 46. § (2) bekezdése alapján szabályzat hatálya alá tartozó államháztartási szervezetknél a különböző időpontokban beszerzett, előállított, általában csoportosan nyilvántartott, azonos paraméterekkel rendelkező eszközöknél az átlagos beszerzési (előállítási) áron történő értékelést alkalmazzuk.

2. Az egyidejűleg beszerzett, azonos beszerzési árhoz tartozó, azonos paraméterekkel rendelkező, egyidejűleg használatba vett tárgyi eszközök, értékpapírok, készletek nyilvántartásának rendje

Az Áhsz. 20. § (2) bekezdésében foglaltak alapján az egyidejűleg beszerzett, azonos beszerzési árhoz tartozó, azonos paraméterekkel rendelkező, egyidejűleg használatba vett

- tárgyi eszközöket,
- értékpapírokat, (intézménynél nincs)
- készleteket

csoportosan is nyilván lehet tartani.

A hivatkozott jogszabályban biztosított választási lehetőséggel élve az intézmény az Áhsz. 20. § (2) bekezdésben felsorolt és az ott megfogalmazott feltételeknek megfelelő eszközöket nem kívánja csoportosan nyilvántartani.

3. A szabályzat hatálya alá tartozó államháztartási szervezet nem kíván élni a vagyoni értékű jog, szellemi termékek, tárgyi eszközök, továbbá a befektetett pénzügyi eszközök - Szt. 57.§ (3), valamint az Áhsz. 19. § (2) bekezdésében biztosított - piaci értékre történő átértékelésének lehetőségével.

4. Térítés nélkül (visszaadási kötelezettség nélkül) átvett eszközök, illetve ajándékként, hagyatékként kapott eszközök, a többletként fellelt eszközök, értékelése.

A térítés nélkül (visszaadási kötelezettség nélkül) átvett eszközök, illetve ajándékként, hagyatékként kapott eszköz, továbbá a többletként fellelt (nem adminisztrációs hibából származó többlet) eszköz bekerülési (beszerzési) értéke – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – az eszközöknek az állományba vétel időpontjában ismert piaci, forgalmi értéke.

A piaci értéket dokumentálni kell.

A dokumentumok elkészítéséért a Fővárosi Önkormányzat Vázsonyi Vilmos Idősek Otthonában a pénzügyi és számviteli csoportvezető felelős.

A piaci, forgalmi érték jóváhagyására a Fővárosi Önkormányzat Vázsonyi Vilmos Idősek Otthonában a gazdasági vezető jogosult.

5. A követelés fejében átvett eszköz, valamint a csere útján beszerzett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke.

Követelés fejében eszközöket, készleteket elfogadni csak abban az esetben és mértékben lehet, ha és amekkora összegben a pénzbeli teljesítés nem lehetséges.

A követelések fejében átvett eszközök bekerülési (beszerzési) értéke az eszköz megállapodás, csereszerződés, vagyonfelosztási javaslat szerinti (számlázott, bizonylatolt) értéke.

Amennyiben az átvett eszköz számlázott és kötelezettségként kimutatott ellenértéke eltér a követelés könyv szerinti értékétől, és a fennmaradó követelés további érvényesítésére nincs lehetőség, a különbözetet – mint elengedett kötelezettséget – rendkívüli bevételként, illetve – mint elengedett követelést – rendkívüli ráfordításként kell elszámolni.

A **cseré útján beszerzett eszköz** bekerülési (beszerzési) értéke az eszköz csereszerződés szerinti értéke, a cserébe adott eszköz eladási ára.

6. Terven felüli értékcsökkenés elszámolásának és visszairásának szabálya

Az Áhsz. 17. § (5) bekezdése alapján **terven felüli értékcsökkenési leírást** kell az immateriális jószágnál, a tárgyi eszköznél elszámolni akkor, ha

- a) az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) értéke tartósan lecsökken, mert az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) a tevékenység változása miatt feleslegessé vált, vagy megrongálódás, megsemmisülés, illetve hiány következtében rendeltetésének megfelelően nem használható, illetve használhatatlan;
- b) a vagyoni értékű jog a szerződés módosulása miatt csak korlátozottan vagy egyáltalán nem érvényesíthető.

A **terven felüli értékcsökkenés visszairására** vonatkozó szabályokat az Áhsz. 19. § (1) bekezdése rögzíti.

A tárgyi eszközök terven felüli értékcsökkenésének meghatározásához és annak visszairásához biztosítani kell az adatok összegyűjtését, az információk feldolgozását, valamint a terven felüli értékcsökkenési leírására és annak visszairására vonatkozó javaslat elkészítését.

A terven felüli értékcsökkenés, valamint annak visszairására vonatkozó javaslat elkészítésének határideje a tárgynegyedévet követő hónap 05 napja.

A terven felüli értékcsökkenés, valamint annak visszairására **vonatkozó javaslat elkészítéséért** Fővárosi Önkormányzat Vázsonyi Vilmos Idősek Otthonában a pénzügyi munkatárs felelős.

A terven felüli értékcsökkenést és annak visszairását a Fővárosi Önkormányzat Vázsonyi Vilmos Idősek Otthonában a gazdasági vezető hagyja jóvá.

Az Áhsz. 21.§ (2) bekezdése alapján a koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök után a terven felüli értékcsökkenést a koncesszió jogosultja, a vagyonkezelő adatszolgáltatása alapján kell megállapítani.

7. Követelések könyvviteli mérlegben kimutatott értéke

Az Áhsz. 13. § (5) bekezdése alapján a mérlegben a követelések között az egységes rovatrend szerinti rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon nyilvántartott követeléseket kell kimutatni mindaddig, amíg azokat

- pénzügyileg vagy egyéb módon nem rendezték,

- az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Áht.) 97. §-a szerint el nem engedték, vagy
- behajthatatlan követelésként le nem írták.

A mérlegben a követelést az elfogadott, elismert összegben, illetve a Szt., és a jelen értékelési szabályzat alapján elszámolt **értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt könyv szerinti értéken kell kimutatni.**

Behajthatatlan követelést a könyvviteli mérlegben nem lehet kimutatni, azt az Áhsz. 26. § (11) bekezdés alapján a különféle egyéb ráfordítások között el kell számolni.

Behajthatatlannak azt a követelés minősíthető, amely megfelel az Áhsz. 1. § (1) bekezdés 1. pontjában leírt feltételek valamelyikének.

A behajthatatlanság tényét és a behajthatatlannak minősített követelés összegét bizonyítani (dokumentálni) kell.

A behajthatatlan követelés leírása nem minősül – az Áht. 97. §-ban meghatározott – követelés elengedésnek.

8. Az értékvesztés elszámolásának, visszairásának feltételrendszere

8.1. Követelések

A Szt. 54-56. §-ában, valamint az Áhsz. 18. §-ában előírt szabályok szerint **a követelések minősítése alapján** a költségvetési év mérlegfordulónapján fennálló és a **mérlegkészítés időpontjáig pénzügyileg nem rendezett követelésnél** (ideértve a hitelintézetekkel, pénzügyi vállalkozásokkal szembeni követeléseket, a kölcsönként, az előlegként adott összegeket, továbbá a bevételek aktív időbeli elhatárolása között lévő követelésjelleget is) **értékvesztést kell elszámolni** – a mérlegkészítés időpontjában rendelkezésre álló információk alapján – a követelés könyv szerinti értéke és a követelés várhatóan megtérülő összege közötti - veszteségjellegű - különbség összegében, ha ez a **különbség jelentős összegű.**

Az Intézmény alaptervekenységéből adódóan a követelések/adósok szemszögéből az értékvesztés elszámolása nem értelmezhető, mert az intézmény a könyv szerinti - analitikával alátámasztott -, követelés teljes összegére egészen addig tart igényt, amíg beigazolódik a behajthatatlanság ténye. (pl.: Lezárt hagyatéki eljárás.)

A tartozást felhalmozó lakóval szemben az intézménynek a szociális törvény 102.§ (1) alapján kezdeményeznie kell az intézményi jogviszony megszüntetését.

Az intézmény év végi követelésállományának értékelése:

- követelés típusok: ellátottak térítési díj tartozásai

- kis összegű követelés: az egyedileg százezer forintot meg nem haladó követelések.

A fizetési elmaradásokat a Ct-EcoStat integrált számítógépes program „Gondozási díj nyilvántartás” moduljában vezetjük, havi, negyedéves kimutatások készülnek, adós általi elismertetése év végén megtörténik.

8.1.1. Az egyszerűsített értékelési eljárás alá vont követelések besorolásának elvei, dokumentálásának szabályai.

Az **adósokkal** szembeni követeléseket lejáratuk szerint tovább kell bontani:

- a.) 90 napon belüli,
- b.) 91-180 napos,
- c.) 181-360 napos, és
- d.) 360 napon túli

minősítésű kategóriákra.

8.1.2. Egyszerűsített eljárás szerinti csoportos értékelést nem alkalmazható követelések

Az Szt. 55. § (1) bekezdése alapján „A vevő, az adós minősítése alapján az üzleti év mérleg fordulónapján fennálló és a mérlegkészítés időpontjáig pénzügyileg nem rendezett követelésnél (ideértve a hitelintézetekkel, pénzügyi vállalkozásokkal szembeni követeléseket, a kölcsönként, az előlegként adott összegeket, továbbá a bevételek aktív időbeli elhatárolása között lévő követelésjellegű tételeket is) értékvesztést kell elszámolni – a mérlegkészítés időpontjában rendelkezésre álló információk alapján - a követelés könyv szerinti értéke és a követelés várhatóan megtérülő összege közötti – veszteségjellegű – különbség összegében, **ha ez a különbség tartósan mutatkozik és jelentős összegű.**

Az Áhsz. 18. (2) bekezdése szerint: ”a nemzeti vagyona tartozó befektetett eszközök és forgóeszközök között kimutatott részesedések, értékpapírok, a készletek és a követelések értékvesztésének elszámolása során akkor kell a különbséget jelentős összegűnek tekinteni, ha az értékvesztés összege meghaladja a bekerülési érték 10%-át, de legalább a százezer – tulajdonosi joggyakorló szervezeteknél a részesedések, értékpapírok esetén a tízmillió – forintot.”

A követelés könyvszerinti értéke és annak várhatóan megtérülő összege közötti – veszteség jellegű – különbség akkor tekintendő tartósan, ha a késedelem időtartama meghaladja a 360 napot.

A mérleg fordulónapján meglévő követeléseket – **egyedileg** – a következők szerint kell minősíteni:

Minősítési kategória	A fizetési késedelem időtartama
Kiváló minősítésű követelés	Nincs késedelem. A mérleg fordulónapján fennálló követelés pénzügyi rendezése a mérleg fordulónapját követően esedékes.
Jó minősítésű követelés	A késedelem a mérlegkészítés időpontjáig megszűnt, vagy 1-90 nap. <ul style="list-style-type: none"> – A mérleg fordulónapján fennálló lejárt esedékességű tartozás megfizetése a mérlegkészítés időpontjáig megtörtént. – Az esedékesség napja és a mérlegforduló napja közötti időtartam 1–90 nap, és a mérleg fordulónapján fennálló lejárt esedékességű követelést pénzügyileg vagy egyéb módon a mérlegkészítés időpontjáig nem rendezték.
Közepes minősítésű követelés	91-180 nap Az esedékesség napja és a mérlegforduló napja közötti időtartam meghaladja a 90 napot, de nem több 180 napnál, és a mérleg fordulónapján fennálló lejárt esedékességű követelést pénzügyileg vagy egyéb módon a mérlegkészítés időpontjáig nem rendezték.
Gyenge minősítésű követelés	180-360 nap Az esedékesség napja és a mérlegforduló napja közötti időtartam meghaladja a 180 napot, de nem több 360 napnál, és a mérleg fordulónapján fennálló lejárt esedékességű követelést pénzügyileg vagy egyéb módon a mérlegkészítés időpontjáig nem rendezték.
Rossz minősítésű követelés	360 napnál több Az esedékesség napja és a mérlegforduló napja közötti időtartam meghaladja a 360 napot, és a mérleg fordulónapján fennálló lejárt esedékességű követelést pénzügyileg vagy egyéb módon a mérlegkészítés időpontjáig nem rendezték.

A fentiek figyelembe vételével a **rossz minősítésű követelések után az értékvesztést az alábbi táblázat alapján kell elszámolni:**

A követelés esedékessége	Elszámolandó értékvesztés %-a	Az értékvesztés elszámolásának kötelezettsége alá tartozó követelés alsó értékhatára (Ft)
Mérleggel lezárt év 01.01. - 07.01 közötti időszak	20	500.000
Mérleggel lezárt évet megelőző év	40	250.000
Mérleggel lezárt évet megelőző 2. év	50	200.000
Mérleggel lezárt évet megelőző 3. év	80	125.000
Mérleggel lezárt évet megelőző 4. év és az azt megelőző évek	100	100.000

9. A mérlegben szereplő források értékelésének általános szabályai

A mérlegben

- a saját tőkét,
- a kötelezettséget – külföldi pénzürtékre szóló kötelezettségek kivételével –,
- az egyéb sajátos forrásoldali elszámolásokat,
- a passzív időbeli elhatárolásokat

könyvszerinti értéken kell kimutatni.

10. A mérlegben szereplő egyes források értékelése

10.1. A költségvetési évet követően esedékes kötelezettségek

A költségvetési évet követően esedékes kötelezettségeket

- a költségvetési kiadások kiemelt előirányzatai és
- a finanszírozási kiadások

szerinti tagolásban kell a mérlegben kimutatni.

A költségvetési évet követően esedékes kötelezettségek között csak a mérleg fordulónapját követően esedékes összeg mutatható ki.

A kötelezettség mérleg fordulónapja előtt esedékes összegét a költségvetési évben esedékes kötelezettségek között kell a mérlegben kimutatni.

10.2. A költségvetési évben esedékes kötelezettségek

A költségvetési évben esedékes kötelezettségeket

- a költségvetési kiadások kiemelt előirányzatai és
- a finanszírozási kiadások

szerinti tagolásban kell a mérlegben kimutatni.

Az áruszállításból, a szolgáltatásteljesítésből származó, **általános forgalmi adót is tartalmazó, a költségvetési évben (a mérleg fordulónapjáig) esedékes kötelezettségeket** a szabályzat hatálya alá tartozó államháztartási szervezet által elismert, számlázott összegben kell kimutatni mindaddig, amíg az nem került kiegyenlítésre, vagy egyéb módon rendezésre (pld.: elengedés, beszámítás).

Az ilyen jellegű kötelezettségek mérlegben történő szerepeltetésének nem feltétele, hogy a számla készítésének időpontja a mérleggel lezárt évben legyen. Minden olyan számlának meg kell jelenni a mérlegben, amely a mérlegkészítés időpontjáig megérkezik a szabályzat hatálya alá tartozó államháztartási szervezethez, és a számlázás alapjául szolgáló teljesítés – a teljesítésigazolás szerint – a mérleggel lezárt évben megtörtént.

Nem kell a kötelezettséget a mérlegben kimutatni, ha arról a szállító, szolgáltató írásban lemond, vagy ha a kötelezettség törvényi rendelkezés alapján elévült.

Az egyéb rövidlejáratú kötelezettségeket az egyeztetett könyvszerinti értékben, illetve a névszerinti analitikus nyilvántartásban szereplő összeggel megegyező értéken kell a mérlegben szerepeltetni.

Ez a szabályzat 2017. március 31-től lép hatályba, a korábban hatályos eszközök és források értékelési szabályzata ettől az időponttól hatályát veszti.

Budapest, 2017. március hó 10 nap

.....
intézményvezető

.....
gazdasági vezető

MEGISMERÉSI NYILATKOZAT

A Fővárosi önkormányzat Vázsonyi Vilmos Idősek Otthona 2017. március 31 -től hatályos Eszközök és források értékelési szabályzatában foglaltakat megismertem. Tudomásul veszem, hogy az abban leírtakat a munkám során köteles vagyok betartatni.

Név	Beosztás	Dátum	Aláírás
Bodogán Lászlóné	pénzügyi és számveteli csop.vez.	2017.03.10	
Gerhardt Franke Nóra	pü. munkatárs	2017.03.10	
Tóth Ildikó	pü. munkatárs	2017.03.10	